

Gjør Det Selv

VANSKELIGHETSGRAD:

Hvis du kan bruke en sag, et vater og et målebånd, så kan du også bygge dette skjulet. Bare følg anvisningene.

TIDSFORBRUK:

Regn med 8-10 dager, avhengig av hvor øvet du er som gjør det selv-håndverker.

PRIS:

Cirka 20.000 kroner for materialene.

Et stålplatetak er fort gjort å legge – og en bra løsning til et redskapsskjul, som det vi bygger her.

Tenk stort når du bygger

Redskapsskjul med *plass til det meste*

- Hobbyverksted og plantebord
- Hageredskap og verktøy
- Sykler, gressklipper og hagemøbler

MATERIALER

Plukk materialene selv, og unngå skjeve stolper. Spesielt i hjørnene er det viktig at de er helt rette. Får du én enkelt skjev stolpe, så sett den på en av sidene, og la buen være parallell med fasaden, slik at den ikke buler.

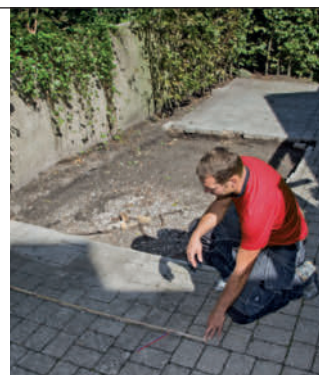
Verksted- eller plantebord? En benkeplate rett innenfor døren kan oppfylle mange ønsker.

Finn riktig plassering

Når du skal plassere et skjul, er det en god idé å rette det inn etter omgivelsene. Ligger det tett på huset, bør de to bygningene stå parallelt eller vinkelrett på hverandre. Skal skjulet stå ved en hekk, blir det fint om det følger hekken.

Dette skjulet skal stå på en steinterrasse. Derfor er det naturlig å orientere det etter belegningen, slik at det ikke ser ut som det står skjevt. Ligger steinene pent, er det ikke nødvendig å ta opp alle sammen når du bygger.

1 Begynn med å finne en riktig plassering for skjulet, og rett det inn etter omgivelsene. Her setter vi skjulet slik at det følger den eksisterende belegningen.

2 Ta opp belegningsstein der stolpene skal graves ned. Du trenger ikke å ta opp flere enn nødvendig; da får du både plane og rene omgivelser å jobbe på.

Hullene skal være 90 cm dype.

3 Grav ut stolpehullene med en stolpespade eller et jordbor. Det er enklere enn med en vanlig spade, og du slipper å grave et enormt hull til hver stolpe.

Bbygg et skjul i hagen. Hvor vanskelig kan det være? Det avhenger selvfølgelig litt av ambisjonsnivået – men vi vil i hvert fall ikke råde deg til å velge en av de billigste løsningsene fra byggvarehusene. Materialene kjøpes riktig nok ferdig kappet, men de er ofte av en dårlig kvalitet. I tillegg har du ingen mulighet til å justere litt på målene etter forholdene på tomta, underveis i byggeprosessen.

Du bør i stedet ofre litt ekstra tid og penger på å bygge skjulet ditt selv, helt fra bunnen. Det gir deg også en opplagt mulighet til å planlegge litt. Slik tilfellet er med dette skjulet, der vi satte opp noen av stenderne i slik avstand at det passet med en standard kjøkkenbenkeplate inn mellom dem. Dermed hadde vi et arbeids-/plantebord i verkstedet.

Det viste skjulet må du nok bruke et par uker av ferien på å bygge – den faglærte tømreren vår brukte cirka 60 timer – men til gjengjeld sparer du også en del penger på å bygge det selv. Og det er som kjent en av de morsomste tingene ved å være gjør det selv-håndverker. God fornøyelse med byggeprosjektet.

Først skal alle stolpene reises

Stolpene skal ned 90 cm, som er frostfri dybde her. Men de trenger ikke å bli støpt fast.

Lag en målsatt arbeidstegning før du starter, slik at du kan tilpasse stolpeavstanden etter hva du vil ha i skjulet.

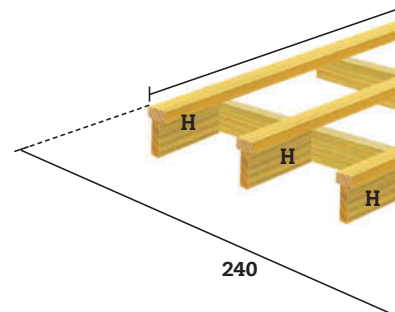
Her har vi for eksempel satt to av stolpene med 62 cm avstand, slik at det akkurat kan ligge en benkeplate under vinduet. To av de andre stolpene står med en avstand på 100 cm, slik at det er plass til en dør mellom dem.

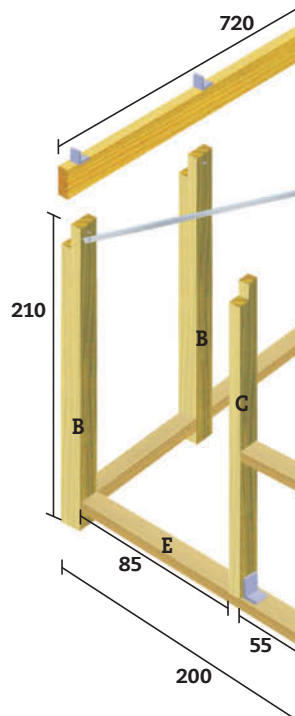
1 Reis den første stolpen, og stamp godt rundt den til den står fullstendig i lodd. Du trenger ikke å avstive når du er 90 cm i bakken, selv om du ikke støper. Sett deretter på neste hjørnestolpe på samme vegg.

2 Spenn ut en snor mellom stolpene, og legg en avstandskloss (3 mm) bak snoren, slik at den kommer litt ut fra stolpen. Sett de neste stolpene etter snoren, og sørg for å holde 3 mm avstand.

3 Skru en lekt på tvers over stolpene, og sag dem deretter ned i ønsket høyde. Når du kapper stolpene, skal du huske på at det skal være plass til døren under taket.

Toppsvillen settes opp

Toppsvillen legges i utskjæringer i toppen av stolpene. For å finne svillens nøyaktige plassering, skal du sette den opp midlertidig, og streke opp på alle stolpene der hakkene skal være. Legg svillen løst oppå skrutvinger, som du har satt på de ytterste stolpene. Rett inn med hjelp av et vater før du streker opp.

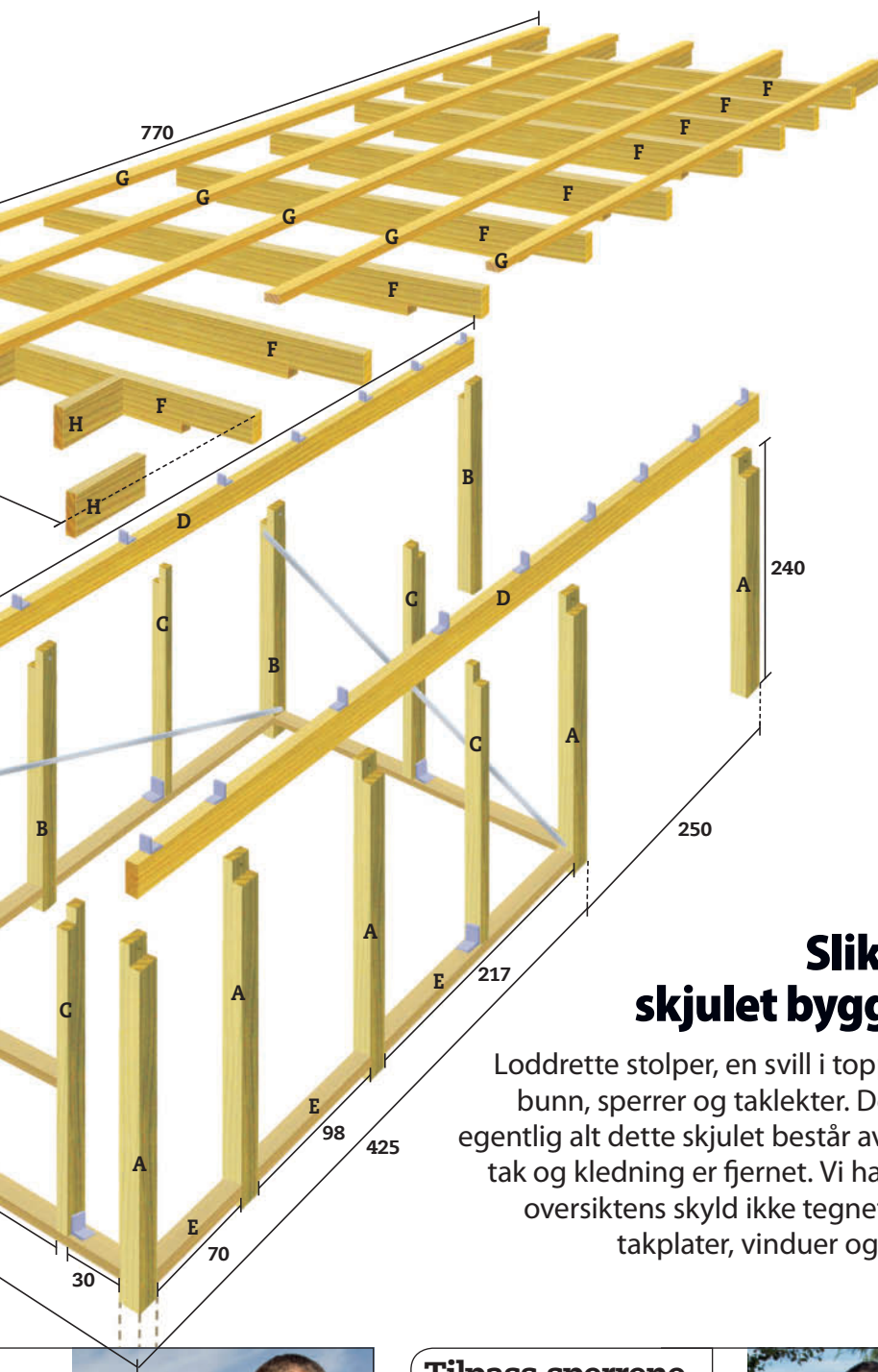
1 Sett fast toppsvillen (D) på de fremste stolpene (A) med skrutvinger, slik at du kan se hvor høyt den skal sitte. Sett tvingen under bjelken i stedet for å spenne den fast. Da er det enklere å justere høyden.

2 Sag hakk i stolpene til toppsvillen når du har merket opp etter den bjelken du satte opp midlertidig med skrutvingene rett før.

3 Hakkene skal være mindre enn du tror. Sag dem cirka 2,5 cm lavere enn svillens høyde, slik at taket ikke ligger på. Her sages det et hakk i stolpen på 48 x 120 mm.

Slik er skjulet bygget

Loddrette stolper, en svill i topp og bunn, sperrer og taklekter. Det er egentlig alt dette skjulet består av når tak og kledning er fjernet. Vi har for oversiktens skyld ikke tegnet inn takplater, vinduer og dør.

DETTE HAR VI BRUKT

Materialer

98 x 98 mm trykkimpr. stolper :

- 5 stolper (A) til forsiden à 330 cm
- 4 stolper (B) til baksiden à 300 cm

48 x 98 mm trykkimpr. stolper:

- 5 stendere (C) à 240 cm
- 8 bunnsvill (E), i alt 1440 cm
- 10 gesimsklosser (H) à 230 x 98 mm

48 x 148 mm sperretre:

- 2 toppsviller (D) à 675 cm
- 9 sperrer (F) à 240 cm

38 x 73 mm leker:

- 5 stk. taklekter (G), i alt 40 meter

Ikke vist på tegning:

22 x 198 mm trykkimpregnerte vindskier:

- 2 vindskier (Y1) på langs à 770 cm
- 2 vindskier (Y2) på sidene à 240 cm

19 x 123 mm trykkimpregnert liggende kledning:

- 110 meter kledningsbord (X)

19 x 98 mm trykkimpregnerte bord:

- 3 bord under gesimsen (W1) à 420 cm
- 4 bord under gesimsen (W2) à 240 cm

Dessuten:

- 7 x 109 cm Lindab takplater à 238 cm
- Dører, vinduer, vindskibeslag, tettebånd, skruer, spiker, strekkbånd (NKT), klar byggsilikon

4 Fest svillen (D) med 10 x 120 mm bolter, som du først har boret hull til gjennom stolper (A) og svill. Husk å bruke runde skiver på baksiden. De blir ikke sittende skjevt som firkantede.

Tilpass sperrene og skru dem på

Sperrene er 148 mm høye, det samme som toppsvillen. Men for at gesimsene, og vindskiene, ikke skal bli for høye, skal du skjære ned sperrendene slik at de blir 95 mm høye. Det har betydning for høyden på vindskiene; det ser nemlig ikke pent ut at vindskiene er mer enn ett enkelt bord høyt, når bygningen ikke er større enn denne.

1 Skjær til begge ender på sperrene (F) der de stikker utenfor svillen (D). Da kan du klare deg med ett enkelt vindskibord hele veien rundt.

2 Skru fast sperrene til toppsvillene med vinkelbeslag. Ett beslag per sperre i hver ende er nok. Men sørg for at sperrene også skrues fast på den andre siden.

MENS SKJULET BYGGES,
avstives det midlertidig
med lekter på skrå.

Bunnsvill og musesperre

Mellom stolpene skrus det en bunnsvill (E) av 48 x 98 mm impregnert konstruksjonsvirke, som festes med vinkelbeslag. Svillen skal ligge på bakkenivå, og også holde fast musesperren. Den består av 30 cm høye plater av fibersement, som graves ned og spikres fast til bunnsvillen med pappspiker.

1 Sett opp ekstra stolper (C) av 48 x 98 mm bjelker på bunnsvillen (E) der spennet er for stort. Fest dem med vinkelbeslag.

2 Så skal musesperren på. Sag platene i riktige lengder. Hvis platene passer til høyden du skal ha, kappes de bare i lengden.

3 Spikre fast platene på bunnsvillen hele veien rundt, slik at de følger svillens overkant. Forbor i platene, og spikre dem med pappspiker.

Strekkbånd i sider og tak

Skjulet skal stabiliseres i sidene og i taket, slik at det ikke vrir seg eller blir blåst over ende i hard vind. Kjøp ferdige vindavstivningssett i et byggvarehus, og monter etter anvisningene.

1 Mål opp strekkbåndene, og sag dem til med en baufil. Lag dem heller litt for lange enn litt for korte.

2 Monter strekkbånd på fasadene, og stram dem opp. Det vil her si på forsiden, baksiden, gavlen med vinduet og gavlen på skjulet inne under halvtaket.

VIKTIG

Pass på at sperrene ikke sprekker. Legg fremste og bakerste taklekt 5 cm fra sperreendene, slik at de ikke sprekker når du skruer på lektene.

SIKKERHET

Ha kontroll på strekkbåndet. Når du skal måle opp det stive strekkbåndet, bør du skru fast den ene enden til for eksempel bunnsvillen. Da får du ikke plutselig enden av båndet i hodet når du skal kappe det.

Sperrer og taklekter

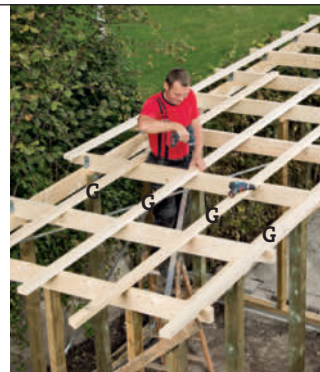
Når sperrene er på plass og all vindavstiving er montert, skal du legge taket. Kapp til sperrene (F) i riktig lengde, og skru på taklektene (G) slik at de ligger med den avstanden som anbefales for det du skal ha som takkledning. I dette tilfellet legges lektene med snau 50 cm avstand.

1 Marker med en kritt-snor på sperrene (F) hvor stort takutstikket skal være. Her skal det være to bords bredde, pluss luft, i alt 23 cm.

2 Kapp sperrene etter streken, slik at de blir akkurat like lange. Ujevne lengder blir stygt fra undersiden.

3 Skru på taklektene (G) med like stor avstand mellom dem. Avpass dette etter kledningen du velger for taket. Husk å ta høyde for at taket skal tåle snøen der du bor.

Sterk fasadekledning

Vi har valgt å bruke trykk-impregnert liggende kledning som fasadebord på skjulet. Kledningen er 19 mm tykk. Den er utstyrt med fjær og not, og av en bedre kvalitet enn mange vanlige kledningstyper du ellers finner i byggvarehusene.

1 Skru på kledningen (X). Først skal du fjerne den bakerste delen av noten på det nederste bordet, slik at det kan gå ned over musesperreplatene og danne en vannese.

2 Fortsett med å skru på bord, og kontroller fortløpende med vateret at de ligger vannrett. Når du kommer dit vinduet skal være, monterer du en vannrett losholt av en bit fra en 48 x 98 mm stolpe.

3 Skru fast vinduet fra motsatt side av stolpen, slik at du ikke får synlige skruer i vinduet. Bruk 5 x 100 mm skruer – det er greit ettersom vinduet ikke er så stort.

4 Monter døren med karmskruer inn i de loddrette stolpene, der dørhullet er laget. Les artikler om montering av dører på hjemmesiden vår: www.gjoerdetselv.com

Ståltaket legges raskt

Takplatene av stål er bestilt i nøyaktige mål. De trenger derfor ikke sages til. Det sparer deg dels for arbeid, dels har det den fordel at platenes overflatebehandling ikke ødelegges. Derfor motstår de bedre korrosjon og rust.

1 Merk opp på taklektene (G) hvor taket skal slutte. Legg opp en plate, og hold den fast med en tvinge mens du streker opp på lektene.

2 Sjekk utstikkene. Legg opp den første platen slik at den flukter med fronten, og se om utstikket passer i begge ender og sider.

3 Skru på bjelkebiten (H) på taklektene (G) i begge sider, slik at du får lik høyde på utstikket hele veien rundt. Disse klossene er 230 x 95 mm.

4 Skru på takplatene med de skruene som følger med. De er selvborende, så du trenger ikke å forbore. Plasser skruene i bunnen av bølgene. Bruk moment på skrumaskinen, slik at skruen ikke presses ned i platen.

5 Sett streker på platene, slik at du ikke kommer til å skru ved siden av en lekt – og slik at skruene sitter helt rett.

Vindskibord og beslag

Når takplatene er på plass, skal du stenge for regnet med vindskibord hele veien rundt. Start med å skru sidebordene inn i taklektene og gesimsklossene (H). La bordene stikke ut på baksiden. Skru deretter på fronten inn i sidebordenes endetre, og avslutt med baksiden. Sag av alle bordene som stikker utenfor. Dermed har du en flott kant hele veien rundt. Oppå vindskibordene skrur du på et beslag, som beskytter vindskibordene mot regn.

3 Merk at takplatene stikker 2-3 cm ut over bordet på baksiden. Dermed renner ikke vannet rett ned på bordet. Det gir også mulighet for senere å montere en takrenne på takrennekroker.

6 Skru fast platene i annenhver bølge, men forskjøvet fra lekt til lekt. **VIKTIG!** Skru fast skruene i bølgedalen, slik at platene ikke trekkes skjeve.

7 Er du nødt til å skjære til den siste platen på langs, skal du helst bruke en spesiell skjæremaskin – her klarer du ikke å sage pent med en stikksag. Skjær nederst på kanten av en bølge.

8 Legg en silikonstrek én cm fra kanten av taket som vist på bildet. Dermed renner det ikke regnvann inn under taket og gjør det vått.

MATERIALER

Kjøp skruer i spann. Når du skal bruke så mange skruer som på dette prosjektet, så kjøp dem i spann i stedet for esker – det er nemlig penger å spare på det.

TIPS

Vent med malingen. Hvis du har planer om å male skjulet, så la det tørke et års tid før du maler. Nøy deg med grunningsolje. Trykkimpregneringen kan nemlig slå ut gjennom malingen og lage skjolder.

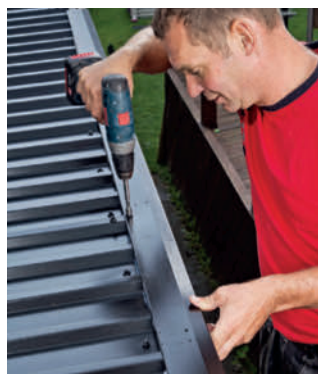
1 Skru på vindskier (Y).
Først sidene, så fronten. Sidene skråkappes, slik at vinkelen blir som takhellingen.

2 Skru på det fremste bordet. Husk å forbore før du skrur inn i endeveden på sidebordene – ellers sprekker de når skruene skrur inn.

4 Legg ut tettebånd på takplatene, og legg de spesielle beslagene oppå. Tettebåndene av skumgummi sikrer du med en stripe silikon, slik at de holder seg på plass.

5 Skru på beslaget ned i toppen av bølgene. Beslaget leder vekk vannet, og holder vann unna toppen av vindskibordet.

Avslutninger og gulv

Lister på hjørner, samt omramninger rundt vindu og dør, må ikke glemmes. Dels fordi det ser pent ut, dels beskytter det endeveden på kledningsbordene slik at de ikke blir våte. De stenger også regnvann ute, som ellers kunne slått inn i veggen.

Gulvet kan lages på flere måter. For eksempel av den gamle steinen, eventuelt med isolasjon under. Eller så kan du legge et tregulv.

1 Stift på en hjørnelist i alle hjørner (33 x 33 mm), slik at den dekker hjørnene, og slik at det ikke kan trenge inn vann i endeveden.

2 Skjær til vindus-omrammingen. Monter venstre side, samt topp og bunn først. Fest topp og bunn fast i venstre side, og sett på høyre sidelist. Da kan listene presses helt tett sammen.

3 Monter 19 x 98 mm bord (W1) og (W2) under gesimskassen med 4,5 x 60 mm skruer opp i sperrene. Sørg for 10 mm luft mellom bordene og sidene, slik at det blir ventilasjon.

EN STANDARD BENKEPLATE med 62 cm dybde passer akkurat under vinduet – som planlagt før vi gravde ned stolpene.

